

Contribució a la Fauna malacològica de Catalunya

Algunes mol·luscos terrestres i d'aigua dolça
de la Província de Tarragona

pel

DR. FRED. HAAS a/ FLIX

La Catalunya meridional i transibèrica ha estat bastant descuidada per part dels naturalistes catalans, havent sigut molt pocs els que, amb tot i lo interessant de la seva flora i fauna, l'han feta objecte de llurs estudis i investigacions. Fa un parell d'anys qu'En Font Quer (1) ha començat a recorre-la estudiant la flora; En Bofill i Poch (2) publicà l'any 1890 els mol·luscos recollits per ell en la serra de Cardó (Tortosa); En Cuní i Martorell (3) en 1889 alguns insectes de Santas Creus; el P. Navàs (4) en 1899, insectes del Montsant; En Martí i Turró (5) en 1890 algunes plantes del Priorat i Montsant; i En Maluquer (6) en 1902, recullí alguns mol·luscos en una excursió a Reus, Borges de Camp, Coll Negre, Les Irles i Salou.

Retingut per la guerra a Flix, he tingut ocasió de recorre aquests indrets en tots sentits, havent pogut recollir un bon aplec de mol·luscos terrestres i d'aigua dolça, com poso a continuació.

1. VOLTANTS DE FLIX

<i>Arion ater</i> L.,	<i>Zonitoides nitidus</i> M.,
<i>Agriolimax agrestis</i> L.,	<i>Euconulus fulvum</i> M.,
<i>Testacella haliotidea</i> Drap.,	<i>Sphyramidium muscorum</i> Drap.—
<i>Hyalinia (Polita) glabra</i> Stud.,	Entre la fullaraca en la illa.
— <i>pura</i> Ald.,	<i>Leucochroa candidissima</i> Drap.
<i>Vitre a cristallina</i> M.,	—Montanya del Castell.
— <i>contracta</i> West.,	<i>Xerophila palavasensis</i> Germ.,

(1) Font Quer, Treb. Inst. Cat. Hist. Nat., Barcelona, 1915, p. 9; Anuari II, Junta de Ciències Naturals, Barcelona, 1917, pàg. 613.

(2) Bofill i Poch, Butll. Ass. Excurs. Cat., Barcelona, 1890, p. 188.

(3) Cuní i Martorell, Anal. Soc. Esp. Hist. Nat., Madrid, 1889, p. 5.

(4) Navàs, Act. Soc. Esp. Hist. Nat., Madrid, 1899, p. 45 i 76.

(5) Martí i Turró, Butll. Ass. Excurs. Cat., Barcelona, 1890, p. 49.

(6) Maluquer, Josep, Butll. Inst. Cat. Hist. Nat., Barcelona, 1902, 107.

- Xerophila grannonensis* Serv.,
 — *arigoi* Rossm.,
 — *papalis* Loc.,
Candidula conspurcata Drap.,
 — *murcica penchinati*
 Bgt.,
 — *striata barcinonensis* Bgt.,
 — *rugosiuscula* subsp.,
Cochlicella acuta M.,
Carthusiana carthusiana M.,
Vallonia pulchella M.,
 — *costata* M.,
Caracollina lenticula Fér.,
Tacheopsis splendida Drap.,
Cryptomphalus aspersus M.,
Eobania vermiculata M.,
Archelix punctata apalolena
 Bgt.,
- Archelix alonensis* Fér.,
Euparypha pisana M.,
Chondrula quadridens M.,
Vertigo minutissima Hartm.,
Rumina decollata L.,
Ferussacia folliculus Gron.,
Caecilioides acicula M.,
Limnaea (Galba) truncatula M.
 —En les segles.
Physa acuta Drap.,
Ancylus (Ancylus) simplex Burchoz,
Ericia elegans M.,
Amnicola similis Drap.—En les
 segles,
Theodoxia fluviatilis L.—Rara,
 en l'Ebre, pedres de sobre la
 presa de Flix.

Les espècies anteriors, son totes elles recullides en estat vivent. En el detritus aportat per les riuades, la cullita es nombrosíssima i interessant, havent-hi trovat entre altres, diferents formes dels gèneres *Euconulus*, *Pupa*, *Carychium*, *Caecilioides*, *Limnaea*, *Physa*, *Planorbis*, *Lartetia*, *Bythinia*, *Bythinella*, *Pisidium* i *Sphaerium*.

En general, es digne d'esment per lo característic en sentit negatiu, la carença dels gèneres *Pupa*, *Clausilia* i *Pomatias*, en els voltants de Flix.

2. TORRE DE FONTOVELLA

Hyalinia (Polita) glabra Stud.

3. LA MOLA

Les següents espècies procedeixen de la Serralada de la Mola. Baixant a l'estació de Pardell (f. c. M. Z. A.), en llur majoria del costat Nort en les anfractuositats de les roques calices.

- Hyalinia (Polita) pura* Ald.,
Tacheopsis splendida Drap.—Es d'observar que'ls exemplars de mitja muntanya, presenten l'espècte normal; en canvi els del cim (uns 800 m. alt.), són més globosos amb ratlles amples borroses de color marró. Igual forma viu en la veïna Serra de Llaveria.
Tachea nemoralis L.—Una tercera part dels exemplars amb el marge de la boca blanc. Es aquesta localitat el límit occidental de la espècie en la Vall de l'Ebre meridional. En l'alt Ebre es trova altre

vegada a Navarra, així com en els afluentis pirinaics del mateix, Segre, Noguera, etc.,

<i>Chilotrema lapicida</i> L.,	<i>Pupa</i> (<i>Modicella</i>) <i>farinesi</i>
<i>Pyramidula rupestris</i> Stud.,	Desm.,
<i>Balea deshayesiana</i> Bgt.,	<i>Pupilla</i> (<i>Lauria</i>) <i>cylindracea</i>
<i>Pupa</i> (<i>Modicella</i>) <i>secale</i> Drap.,	Costa.,
— <i>polyodon der-</i>	<i>Ericia elegans</i> M.
<i>tosensis</i> Bof.,	

4. SERRA DE LLAVERIA

Exemplars recollits a uns 900 m. d'altura.

Tacheopsis splendida Drap.—Exemplars presentant les mateixes característiques que els de la Mola.
Ericia elegans M.

5. VILANOVA DE ESCORNALBOU

Limnaea (Radix) limosa L.—En la font del Arch.

6. DOS AIGÜES

Limnaea (Galba) truncatula M.—En un regaró en la població,
Ancylus (Ancylus) simplex Buchoz.—Amb l'anterior.

7. CAMPOSINES

a) En terreny miocènic

Carthusiana carthusiana M.,
Tacheopsis splendida Drap.,
Xerophila palavasensis Germ.,
— *grannonensis* Serv.,
— *arigoi* Rossm.,
— *papalis* Loc.,
Cochlicella barbara L.,
Rumina decollata L.,
Chondrula quadridens M.,
Limnea (Galba) truncatula M.,

b) En terreny triàssic

Archelix punctata M.,
— *alonensis* Fér.,
Eobania vermiculata M.,

Tacheopsis splendida Drap.,
Carthusiana carthusiana M.,
Xerophila palavasensis Germ.,
— *grannonensis* Serv.,
— *arigoi* Rossm.,
— *papalis* Loc.,
Candidula murcica penchinati Bgt.,
— *striata barcinonensis* Bgt.,
— *rugosiuscula* subsp.,
Cochlicella barbara L.,
Rumina decollata L.,
Chondrula quadridens M.,
Pupa (*Modicella*) *polyodon montserratica* Fag.,
— *aff. jumillensis* Guirao.
Ferussacia vescoi Bgt.,
Ericia elegans M.,